

DÉLVIDEK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben öv. Kirchnerné felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádica-főle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt törben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

XI. évfolyam

Vasárnap 1902. évi október 5-én.

40 szám.

A magyar gazda diadala.

Ez őszi két nagy diadalt aratott a magyar gazdaközönség, olyan diadalokat, melyeknek kedvező hatása előreláthatólag hosszú időn keresztül érezhető lesz, a mi szerfelett öröndetes perspektíva. Anyagi és erkölcsi diadalt arattunk az idén.

Az anyagi diadal: a jó termés! Egy évtized óta nem hálálta meg oly busásan a magyar föld azt a munkát, a melyet áldozott a földművelő, mint az idén s úgy mennyiség, mint minőség dolgában első rangú eredményekkel állunk szemben. Igaz, vannak egyes vidékek, ahol kedvezőtlen időjárási viszonyok behatása folytán nem volt elsőrangú aratási eredmény, de ezek a vidékek hála Istennek kivételek, és ott is közepes eredményt sikerült elérni, rossz termés sehoh az országban, a gazdaságnak semmiféle ágában nem volt.

Főlölesleges magyarázgatni: milyen kedvező hatással van ez a kitünő termés az ország minden viszonyára. A zsellértől a bankdirektorig, falusi susztertől a gyárosig és adópénztárnokig mindenki közvetlenül, a maga előnyére élvezi a jó termés eredményét. Első sorban természetesen a gazda és földbirtokos közönség érzi meg a kedvező hatást. Ez a közönség, mely annyi esztendőn keresztül sanyargott az általános gazdasági depresszió és a gyenge termések nyomása alatt. Már a magyar gazdák esődjéről beszéltek a sötétlátású közgazdászok s a depresszió folytán egymás után hangzott fel a kereskedelem és az ipar siralma — mert hiszen, ha a gazda szegény, nem boldogul nálunk a kereskedő és iparos sem. Ez a jó esztendő azonban varázsütéssel eloszlatta a komor hangulatokat, máris észlelhető, hogy élénkebb a pezsgés a közgazdaság minden ágában, iparosok, kereskedők nem panaszkodnak már oly nagyon s a gazdák reménységtől eltelve tekintenek ismét a jövőbe.

Örömmel számolunk be tehát a magyar gazdák anyagi diadaláról.

Nem kisebb örömet okoz az erkölcsi diadal, melyet a közelmúlt hetekben aratott a magyar gazdaközönség. Egymás után három pompásan rendezett gazdasági kiállítás tartatott: a verseczi, a lovrini és a pozsonyi. E kiállítások fényes tanujelét adták a magyar föld erejének és gazdaságának. Igazán csodálatos, hogy a sok gazdasági válságokon keresztülment vidékek, mint a milyen Versecz is, ilyen tanulságos és tartalmas kiállításokat tudtak produkálni.

A kiállítások bizonyítják, hogy korántsem sülyedt frázissá a mondás, hogy Magyarország földművelő ország. Igenis földművelő ország és a ki nem így fogja fel a

magyar közgazdasági politikát, az végzetes hibákba esik.

Örömmel konstatáljuk, hogy e kiállítások bizonyosságát szolgáltatták annak is, hogy mennyire haladt a magyar gazdaközönség a modern földművelés mesterségének elsajátításában. Terményeink jobb minőségűek, mint voltak hajdanában és a termelt mennyiségek össze sem hasonlíthatók a multakkal. Van vidék, van birtok, ahol most ugyanolyan nagyságu területen 500 és még több százalékkal többet termelnek, mint husz-harmincz esztendő előtt. S igaz, hogy a szükséglet is megnövekedett azóta, mégis bizonyosága ez a haladás annak, hogy a magyar föld termőképessége lépést tud tartani a szükséglet emelkedésével.

S öröndetes, hogy e kiállításokon hatalmasan meg is nyilatkozott a magyar gazdák önérzete. A kongresszusokon s a kiállításokon részt vett kormányférfiak egytől egyig erélyesen hangoztatták, hogy a gazda a gerince a magyar társadalomnak és a közgazdaságnak.

Igy is van, másként nem is lehet. És ha a gazdaközönség levonja a konzekvenciákat az anyagi és erkölcsi diadalból, melyben ezen az őszi része volt, rövid időn belül jólét és megelégedettség fog honolni ez országban. Megszűnnek, különleges intézkedések nélkül is a magyar föl mizériái, elsősorban a kivándorlás. Mert ha meg tud élni idehaza a nép, akkor itthon marad.

Népgyűlés.

Versecz, 1902 október 4.

Bortermelő és földművelő polgarságunk a mult vasárnap nagyszabasu népgyűlést tartott a „Szőlővenyigehez” címzett vendéglő nagy termében, hogy állást foglaljon a kultúrdől, de különösen az Olaszországból beözönlő borok kedvezményes behozatalával szemben.

A népgyűlést, — mely iránt általános volt az érdeklődés — három verseczi gazdasági tényező u. m. a gazdasági egyesület, a borászati egyesület és a hegyközség rendezte.

A népgyűlést id. K e h r e r Karoly, bortermelőnk nestora nyitotta meg és fejtette ki annak a célját és jelentőségét. Ezután az elnökséget és vegrehajtó bizottságot választottak meg.

Elnökök lettek: K e h r e r K. a borászati egyesület, Dr. Haag Aladár a gazdasági egyesület, és Mihailovics Ferencz a hegyközség elnöke.

A vegrehajtó bizottságot a következőleg alakították meg: Glockner J. Seemayer F. Windauer A. Mihailovics J. Dr. Seemayer K. Frisch Gy. Rottler F. Waldherr F. Kirchgászner F. Gettmann P. Behr P. Söhmiedt F. Versecziöl, Török J. Sackstädter J. Hambeck F. és Klein A. Temes-Kutasról.

A vegrehajtó bizottság megalakítása után B e r n á c s k y Aldréd a következő memorandumot olvasta fel, melyet egyhangulag, lelkesedéssel elfogadtak:

„A fehértemplom-verseczi borvidéknek a phyloxera invasio folytán való elpusztulása idején a szőlők csekélyértékű parlagokká válván, a néposztály széles rétegeiben feltámadt a kivándorlási vagy, mert így a birtokos, mint a munkás fő- sőt kizárólagos keresetétől elesett. Sok munkabíró polgára édes hazánknak elhagyta szülőföldjét Romániába, Bolgárországba, és Amerikába költözött új keresetforrást keresni. Ekkor néhány lelkes hazánkfia tőlük telhető legnagyobb anyagi megfeszítéssel megkezdte a szőlők ujjaalakítását és az elért kielégítő siker serkentő hatással volt az itthon maradtakra, kik anyagi viszonyaikat messze túlhaladó erővel a földértéket 5—20 szorosán meghaladó beruházásokkal a rekonstrukció munkájába fogtak.

A törvényhozás a szőlők utáni nagy nemzeti jövedelemnek a phyloxera pusztítása révén való apadását megszüntetendő, illetve emelését elerendő, az átalakított szőlőket ideiglenes adómentességben részesítette, országos amerikai szőlőtelepeket létesített, sima veszőket és oltványokat osztogatott ingyen vagy kedvezményes árban, vándortanítókat küldött ki, tanfolyamokat rendeztetett, oktató, buzdító ropiratokat osztatott szét, szóval minden képzhető módon serkentette, biztatta a volt szőlőtulajdonosokat, a kipusztult szőlőknek ujja alakítására, utóbb a szükséges pénzzel nem rendelkező birtokosoknak is lehetővé tette a telepítést az agrár-kölcsönök útján, a legkülönbözőbb szőlőbetegségek és ellenségek elleni védekezésben szintén hathatosan támogatta a szőlőbirtokosokat és míg a termelt borokat egyrészt a mubortörvényvel védelemben részesítette, másrészt az 1880 évi XV. illetve az 1892 évi VI. t. cikkben becikkelyezett olaszországgal kötött kereskedelmi és hajózási szerződésben foglalt rendelkezésekkel a magyar bortermelőkre az olasz borok féktelen versenyét szabadította; ezáltal az eddig tett összes üdvos intézkedései illuzorissá válván, a magyar szőlészetre halálos csapást mért.

Nem túlozunk! Válságos a magyar bortermelő helyzete amugy is! A szőlőművelés nem a régi már! A telepítés, a munkáltatás a régi eljárásnál sokkal költségesebb, a szőlő betegség-k és ellenségek elleni védekezés rendes évi kiadásokat okoz, a borfogyasztás a tulmagas fogyasztási adó miatt alább szállt és máig a szőlőbirtokosok nagyobb része csak azért elhetett meg, mert szőlői eddig adómentesek voltak az agrárkölcsön segítségével telepített szőlők részletfizetései még nem voltak esedékesek s így ha jövedelemmel nem is jart a szőlőművelés, de a vesztség nem volt lényeges.

Ha azonban a jelenlegi nyomott árak ezentul is megmaradnának, a magyar szőlőbirtokos az adót, az agrárbank annuitásait, a szőlők körülményes műveltetési költségeit a szőlőhozamából nem lesz képes fedezni, összes készpénzét amugy is szőlőire költötte, hitel teljesen kimerítette s így nemcsak hogy megélni nem fog tudni, de szőlőit sem tartandhatja fen. Ha azonban szőlészettünk ismét hanyatlana, óriási nemzeti vagyon pusztulna és az állam jövedelme is alább szállana hisz csupan csak Versecz város határa utan kivetett földadó 1884. évben 142.765 kor. 1901 évben 82729 kor. lett, tehát évi 60.036 kor. és megfelelő aranyban a II. oszt. kereseti adó és általános jövedelmi póttadóval csökkent az állam bevétele csak egy városban, mely rövid párt év mulva nagyobb részt ismét helyre lesz pótolva,

mivel Verseczen az 1890. évek elején kezdődtek a nagyarányú újjáalakítások s így a közel jövőben megadóztatás alá fognak kerülni. És ezen adóalapok forognak veszélyben, velük a birtokos osztály; ha az tönkre megy, a szőlőmunkások osztálya is elesik keresményétől és így a kivándorlok eleme ismét szaporodnék.

De nincs is szükségünk olasz borra!

A hazai homoki szőlők bőven szolgáltatják a könnyű olcsó borokat, a fehértemplom-versecci borvidék nagytömegű termése pedig deli jellegénél fogva kitünően alkalmas az osztrák borok parosítására, mint ez előtt tényleg igen keresettek is voltak e czélra.

Eppen azért erős hitünk, hogy a hírlapokban megjelent azon hír, mely szerint a magyar kormány az osztrák kormányval egyetértve, évi 500.000 hektoliternyi olasz bornak behozatalát a jelenlegi vámtétel mellett fogná javasolni, nem egyéb mint rosszakaratu koholmány a magyar bortermelők ijesztgetésére.

Ezek tolytan reméljük, hogy a magyar kormány és a magyar bortermelést szívukön viselő összes hivatalos tenyezők egész befolyásukkal oda fognak hatni, hogy a jelenleg fennálló s bortermelésükre feleltet serelmes és káros 1903 évi december hó 31-en lejáró szerződés vonatkozó tétele meg ne újittassék, hanem élve az 1891. évi V. illetve 1892. VI. t.-cz. megújította joggal, annak hatályon kívül helyezése iránti szükséges intézkedések megtéessenek, továbbá az ujlag megállapítandó autonóm vámszerződések megkötése alkamából az eddigi általános 40 koronanyi vámtétel ezentul is változatlanul fenntartassék a külföldről behozott borokra vonatkozólag és az olasz borok kedvezményes behozatala teljesen és véglegesen megszüntessék, hogy így e révén ne jussanak tönkre a magyar bortermelők, hanem a külföldi borral sikeressen versenyezzenek.

Ezután Rottler F. indítványára egyhangulag el fogadják a következő megállapodást, mely a lapoknak is meg küldetett:

A verseczi hegyközség, a gazdasági egyesület és a közgazdasági egyesület borászati szakosztályának kezdeményezése és vezetése mellett megtartott népgyűlés, melyen mintegy 5000 holdnyi reconstruált szőlőbirtokos vett részt, egyhangulag azt határozta, hogy a bortermelők és borkereskedők verseczi kongresszusa alkamával hozott határozatok értelmében a maga nevében is a magas kormányhoz fordul azon kérelemmel, miszerint az ujlag megállapítandó autonóm vámszerződések megkötése alkamával az eddigi általános 40 koronanyi vámtétel ezentul is változatlanul fenntartassék a külföldről behozott borokra nézve, és az olasz borok kedvezményes behozatala teljesen és véglegesen megszüntessék annál is inkább, mert a hazai bortermelés a belföldi borszükségletet most teljesen fedezni és kielégíteni képes és az olasz borok további kedvezményezése, az annyi költséggel és fáradsággal reconstruált hazai bortermelés fenállását egyenesen veszélyeztetné és megsemmisítené.

A népgyűlés elhatározza, hogy ily értelmű kérvényt intéz a magyar képviselőházhoz a melynek benyújtására és támogatására Versecz város és a szomszédos bortermelő vidékek országgyűlési képviselői megkeresettnek, valamint a verseczi bortermelő és borkereskedő kongresszus alkamával létrejött „bortermelők és borkereskedők országos szövete” is felkértek, hogy hason értelemben fejtsen ki szorgos működést és a hazai bortermelés érdekében érvényesítse minden befolyását a külföldi concurrencziával szemben.

Egy hason értelmű megkeresés intéztetik határozathozatal czéljából Versecz város törvényhatóságához és közigazgatási bizottságához, nemkülönben a szomszédos bortermelő vidékek gazdasági tényezőihez.

NAPI HIREK

Ő Felségének, apostoli magyar királyunknak nevenapját szokott kegyelettel ünnepelte meg városunk közönsége. A különböző hitfelekezetek templomaiban ünnepélyes hálaadó istentiszteletek tartattak, melyeken megjelentek az összes állami, városi hivatalok tisztviselői, a magy. kir. honvédség tisztikara az állami főreáliskola tanári testülete és ifjúsága a népoktatási tanintézetek tanítói és növendékei, továbbá nagy közönség. A Mindenható kiapadhatlan áldása és kegyelme örökjék Ő felsége apostoli magyar királyunk fölött.

Kedves ajándék. Városi hivatalnokaink Dajkovits János fényképészről, megszerezték Weifert Károly polgármesterünknek azon sikerült arcképét, mely kiállításunkat díszítette és a mult Szombaton megjelenévé a közbeesülés és szeretet által környezett főntükük, a polgármester előtt. a képet ragaskodásuk jeléül felajánlották. Ez alkalommal Koszirovits Iván főjegyzőnk tolmácsolta meleg szavakkal a tisztviselők érzelmeit. A polgármestert kellemesen lepte meg tisztosainak ezen kedves ovációja.

Nátafalussy Kornél jubileuma.

Mint előre jeleztük, szombaton d. e. 11 órakor tisztelgették a nagyváradai tankerületi kir. főigazgatóságához tartozó középiskolák igazgatói Nátafalussy Kornél kir. tan. főigazgatónál, érdeműs működésének tizedik évfordulója alkalmából. Dr. Laky Matyas temesvári áll. főreáliskolai igazgató emelkedett szellemű üdvözlő beszédében kiemelte a főigazgató társadalmi tulajdonait és az általa elért nagy és szép sikereket a tankerület vezetésében. A jubilarist egy valóban szép kivitelű keretben foglalt arcképcsoportozattal lepték meg, melyen az ünnepeltnek és az igazgatóknak sikerült arcképei foglaltak helyet Délben a főigazgatónál díszbéd volt, melyen számos szép felköszöntő hangzott el. Az ebédén részt vettek: Burián János, Bodnár György, Butyán János, Putnok Miklós, Tatár Balázs, Novotny S. Alfonz, dr. Szabó György, dr. Laky Matyas dr. Schönitzky Bertalan, Boros Vida, Stauber József, Várhelyi Ferencz, Osváth Ferencz igazgatók, Kertész Miksa prem. főgm. tanár, kir. főigazgatósági titkár stb. Számos üdvözlő tavrát is érkezett, köztük a jázsoi prépost praelátustól és főreál iskolánk tanulóitól is.

Várhelyi Ferenczet, állami főreáliskolánk köztisztelbelben álló igazgatóját névnappja alkalmából kedves meglepetésben részesítették a mult Pénteken este derék diákjaink. Tanáraik vezetése mellett lampionos menetben vonultak az igazgató lakása elé. Az ifjúsági zenekar igen ügyesen játszott, majd a tanulók chórusa énekelt meglepő szépen Dr. Szörényi József, főreál isk. tanár vezetése mellett. Az igazgatót kerekded beszéddel Radák Mihály VIII. o. t. üdvözölte, biztosítván az ifjúság igaz tisztelete és szeretetéről. Várhelyi igazgató melegs szavakkal köszöntö meg az ifjúság ragaskodásának impozáns kifejezését. Tegnapi tanári testület fejezte ki jó kívánatait Várhelyi igazgató előtt, ki Waldherr József legidősebb tanár meleg üdvözlő szavait megköszönve, magyaros vendégszeretettel marasztotta házában a tanári testületet, hol a legszebb harmóniában sok kellemes órát töltöttek.

Rom. kath. egyháztanácsunk, mely szép templomunk alapos restaurálásával annyi érdemet szerzett magának, újabban Mayer Ede budapesti szobrásztól, — ki a budapesti lipót városi bazilika szobrászati munkáit oly művészi kivitelben készítette — 6000 kor. költséggel templomunk főkapuja fölé újabb szoboresoportozatot rendelt, mely szent István királyt fogja ábrázolni, midőn szűz Máriának, Magyarország védelméért asszonyánsk felajánlja Magyarország védelmét. Templomunk restaurálása gyorsan halad a befejezéshez. Most, hogy az állványok egymásután tűnnek el, most tűnnek ki meglepő művészi szépségei templomunknak, melynek párja a csúcsos építészet terén nincsen egész Dél-magyarországon.

A fehértelepi magyar dalárda zászlószentelési ünnepélye a mult vasárnap fojt le a környékbeli lakosság élénk érdeklődése mellett. Jól esett latnunk, hogy a német ajku lakosság, a környékbeli szerb és roman lakossággal, mily szép egyetértésben ünnepelt a minden ízében hazafias jellegű ünnepén. Kilencz óra tájban egymásután érkeztek a fogatok. A rendező bizottság csengő zenezőval fogadta a mindazokat, kiknek az ünnepély alkamával bizonyos funkciójuk volt. A gyülekezés az egyleti kelyiségben volt, onnan indult a közönség nemzeti zászlók alatt, zene szó mellett kormenében Geiger Antal szentelő lelkeszszel, a fehérruhás és nemzeti színű leányokkal a kápolnába, melynek csinos oltárképét Herczeg Ferencz ajándékozta. A felszenteléskor Salkovics Endre jaszenovai jegyző tüzte fel „Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesülete”, mint zászló keresztapa által ajándékozott díszes szallagot a zászlóra, közben a „Fehértelepi Magyar Dalárda” tagjai a Szózatot elénekelték, Geiger lelkész pedig hosszabb hazafias egyházi beszédet mon-

dott, intvén a népet a zászló iránti hűségre vallásosságra és hazaszeretetre. A templom, ünnepély végén a dalárda a Hymnuszt énekelte el, mely után ekkorra a vidékről is főlzaporodott nagy közönség az egyleti helyiségbe vonult, melynek udvarán nagy sátor s annak végében egy kis szinpad állott. Az ünnepély itt is a Szózat eléneklésével vette kezdetét, majd Salkovics Endre jegyző tartott magyar nyelven hazafias megnyitó beszédet, melyet Dr. Reiter jaszenovai orvos német nyelven is felolvasott. Az első szöveget Salkovics verte be a zászlónyelvbe a gyengélkedése miatt a megjelenésben akadályozva volt Paulovits István kir. táblalabirónak, mint a zászló keresztapjának nevében. Ezután Wlassics Gyula dr. vallás és közoktatástügyi magy. kir. miniszter nevében a miniszter képviselőre felkért, de a megjelenésben akadályozva volt Paulovics István táblalabiró m. ny. t. egyl. elnök helyetteseként Perjessy Lajos áll. főreáliskolai tanár egyl. titkár illesztette a zászlórudba a szöveget, a miniszter következő jelmondatával: „Magyar kultúra terjedjen a magyar dal szárnyain. Darányi miniszter megbízásából Sermann László deliblati gazd. intéző verte be a szöveget. Jelmondata: „Légy igazságos!” Weifert Károly verseczi polgármester nevében Bodó Lajos ny. főkapitány: „Szeressétek embertársaitokat, mint önmagatokat.” Versecz t. h. j. f. város nevében: „Egyetértés, bekecsesség és munkásság az emberek legszebb erényei.” Salkovics jegyző: „Isten áld meg a magyart”. A pancsovai „Gromon-egylet” nevében: Perjessy Lajos: „Mindent a magyarságért” Geiger Antal lelkész: „Minden bölcsesség kezdete az Isten félelme.” Szöveget küldtek még: „Arany kör” Oravicza, Szivák Imre hosszabb levélben üdvözölte az egylet tagjait. Seemayer János képviselő, Torontal és Arad varmegyék, Ujlalussy Béla, Tomka Lajos Jarasbirók, Torók Béla főszolgabíró, Dr. Dajkovits István, „Azon kívánsággal hogy az egyesület anyagi és erkölcsi erőben gyarapodjék s tagjai kebelét mindig az egységes magyar haza iránti szeretet lengje át.” Dr. Lichtscheindl Ernő: „Egyetértést és bekecs hirdessen e zászló”. Lovass Sandor min. o. tan. Mozer Ist. kit. mérnök, Ajtay erdőz., Fekete Iános főerdész, Lászlóffy László apat, Várhelyi F. főreál isk. igazgató, Főreál isk. tanár, Kar, Takács Gy. Ambrus hittanár, Dr. Reiter Lajos és neje, Salkovics Mariska, Bodó Lajos, Dr. König Armin, Kiss Albert és neje, Bauer-Vogel Gy. Wolfner T. „Zychfalvi magyar Társaság” nevében Mayering Karoly. Verseczi pénzintézetek Verseczi elemi népisk. tantestület Deliblat község, Német sztamora, Deliblati gör. kel. szerb egyházi dalárda nevében Kádits tanító: „Virágozzék és gyarapodjék ezen dalárda magyar hazánk üdvére”. Ezenkívül számos Verseczi polgár nevében vertek még be szöveget Bodó Lajos és Weifert Mihály. Az egylet bevetele ez alkalommal meghaladta az 500 kort. A zászlószöveg beverése alkalmából és az azt követő ebéd alatt az egylet tagjai magyar dalokat énekeltek, sőt egy magyar énekes szindarabocsát is előadtak. Mint legjobb énekes Mayer Anna k. a. és Hajek István tünnek ki. Az ebédnél Ő Felsőlegere Perjessy mondott felköszöntőt, Geiger lelkész Wlassics és Darányi minisztereket, Schmiedt elnök és Wanisch a vendégeket Salkovics jegyző Weifert polgármestert, Bodó L. a fehértelepieket és Wanischt. Geiger Hajeket és Schmiedt-et, Mil-leker a versecziek nevében a dalárda tagjait éltette. Ezután megkezdődött a táncz. A zászlószentelés teljes rendben, hazafias színezettel, minden zavaró incidens nélkül fojt le.

Hangverseny. Nocker János egyházi karnagyunk, kinek remek énekeiben annyit gyönyörködött közönségünk, — f. hó 19-én vasárnap hangversenyt rendez a Vigadóban.

A Verseczi illetőségű önkéntesek közül a tisztvizsgát sikerrel tették le. Glückmann Lajos, Brasován F. Grosz Gyula, Grenesaszky Mladen (Temesvárott) és Michler Oszkár (Szegeden). — Gratulálunk!

Szerencsétlenségek Templomunk építésénél Duba József 26 évi ács, oly vigyázatlanul bontogatta az álványokat, hogy egy gerenda magával rántotta s körülbelül 20 méter magasról a földre zuhant és nehéz sérüléseket szenvedett. A mult szombaton pedig Apfelbaum Hugó buturgyárában tépte el néhány ujt a gép Uhrmann Rudolf asztaloslegénynek,

Melléklet a „Délvidék“ október hó 5-én megjelent 40-ik számához.

Versecz jövő évi költség elő irányzatának tervezetét már összeállította a pénzügyi bizottság. A bevétel 725.216 k., a kiadást 933.020 k.-ban állapították meg. A mutatkozó deficit tehát 207.803 k., melyet 84% pótdóval kellene fedezni. A városi tanács pontonként tárgyalván a költségelőirányzatot, több megtagadást ajánl, melyek szerint a deficit 183.143 k. lenne ki és ennek fedezéséhez 73% pótdó lenne szükséges.

Házi asszonyaink és a nagy közönség méltó bosszúságára, a főkapitány azon helyes intézkedését, hogy a kofasereg és másodlárúsi-tók ne rohanják meg a piacot és ne drágítsanak meg minden árút — Rottler F. városi képviselő fáradhatlan urgirozásai folytán megsemmisítették. — A nagy közönség, a polgárság zöme tehát ismét ki van szolgáltatva a kofák, másod és harmad elárúsítók önkényének.

Hertelendyfalva ünnepe. Vasárnap szentelték fel nagy díszszel a hertelendyfalvai ev. ref. és ág. evang. templomokat, melyeket a kormány építtetett a derek csángó telepés községnek. Az ünnepen nagy és előkelő közönség vett részt. A földművelésügyi minisztert Nagy Gábor miniszteri tanácsos képviselte. Ott voltak továbbá: Dániel Ernő báró orsz. képviselő nejevel és fiaival, Zakó Milán főispán, dr. Dellimanits alispán, dr. Papp Géza orsz. képviselő, Kolozsváry László telepítési kormánybiztos, Mattanovics pancsovai polgármester stb. Egyházi részről ott voltak: Domy Lajos ev. ref. esperes, Kernuch Adolf ág. ev. alesperes, Szalay nagybecskereki, Papp hődvásárhelyi, Fa pancsovai, Mészáros ittebei és Gacsál tor.-vásárhelyi ev. ref. lelkészek Paulinyi Samuel antalfalvi, Bohus ferenczhalmi, Schwalm pancsovai ág. ev. lelkészek. A vendégeket lovas banderium üdvözölte. A vendégek először a reformatus templomba vonultak, ahol 9 órakor volt a felszentelés istenisztelete tel egybekötve, a melyet Domy Lajos esperes végzett Tomka Károly, Papp Imre és Fa István lelkészek segédletével. Az istenisztelete után Papp Imre mondott szép prédikációt a hazaszeretetről, délután pedig Szalay József nagybecskereki lelkész mondott magasszárnyalásu beszédet a fogságból hazajött zsidók templomszenteléséről. Az evangélikus templom felszentelése fél 12 órakor ment végbe. Ezt megelőzte reggel 8 órakor tót, fél 10 órakor pedig német istenisztelete. A felszentelést itt Kernuch Adolf alesperes végezte, azután pedig Bohus Károly ferenczhalmi lelkész mondott nagyhatásu poedikációt a hit, remény és szeretetről. Mind a két templomszentelésen kölcsönösen megjelentek a testvér protestans egyházak lelkészei és ez a testvériesség nagyon jó hatást keltett a két egyház hívei között. A délelőtti folyamán a vendégek részt vettek Szabadkay Ignác hertelendyfalvi jegyző villásreggelijén, ahol a vendégek lelkesen unnepeletek a jegyzőt, aki az unnepegség a legteljesebb sikerrel rendezte. Délután két órakor a vendégek a szabadban folállított díszes satorba gyűltek, ahol lakoma volt.

A Temesvári Nemzeti Szövetség életében nevezetes fordulópont állott be. Az Országos Nemzeti Szövetség engedélyével címét „Délvidéki Nemzeti Szövetség“-re változtatta és hazafias működését ezentúl kiterjeszti a délvidék három vármegyéjére, Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény megyékre. A szövetség igazgató-választmánya szombaton délután tartott ülésében elhatározta, hogy mielőtt a Délvidéki Nemzeti Szövetség megkezdene működését, nagyobb szabásu akciót indít a szükséges anyagi eszközök előteremtése végett és keresi a kapcsolatot a Délvidéken már létező kultur egyesületekkel. Elhatározták továbbá, hogy már a tél folyamán a magyar nyelv tanítására ingyenes tanfolyamot nyitnak Temesvárott és annak vezetésére Perényi Adolf főisk. tanárt kérik fel. Végül az elnöklő Kabdebo Gergely alispán indítványára üdvözlő feliratot intéztek gr. Apponyi Albehrhez, a képviselőház elnökéhez, ki Lovrinban és Verseczen a pángermán méregkeverők ellen tartott beszédeivel hatalmas csapatot mért a lelketlen izgatókra és szövetségeseikre.

Az „Alldeutscho“ jajveszékkelése. Cramer Alvin, Korn Arthur és Krisch Alajos hazaaruló pángermán szerkesztők elítélte, valamint Cramer Alvinnak Temesvárról és Korn Arthurnak Nagykikindáról történt kiutasítása miatt ugyancsak nagy lármát csap a németországi sajtó. Ezek a pángermán méregkeverők ugyanis pokoli mérgükben

a németországi újságokhoz fordultak s ott elpanaszolták, hogy milyen óriási égbekiáltó igazságtalanság történt velük, milyen nagy sérelem esett rajtuk, mert a bíróság elmeréselte ítélni őket. A német újságok felülnek a jómadarak hazudozásainak reánk támadva, minden rossznak elmondanak bennünket; szabadságtipróknak, rabszolgartatóknak, erőszakosoknak és minden elképzelhető bunós embernek. A magyar sajtó erőlyesen állást foglal e támadások ellenében.

Hirdetmény. A Versecz, Oravicza és Pancsovai államásokon tartozkodó m. kir. honvéd csapatok által 1903 évben szükséglenő kenyér és zab biztosítása iránt a m. kir. szegedi II. honvéd kerületi parancsnokság által folyó évi október hó 10-én délelőtt 9 órakor Verseczen a m. kir. verseczi 7 honvéd gyalog-ezred kevelő tiszt irodájában bizottsági verseny tárgyalás fog tartatni.

A magyar helyesírás szabályai szójegyzékkel. Iskolai használatra összeállította Balassa József. Ára 30 fillér. Helyesírásunkban az akadémia újabbán átvizsgált és kiadott szabályai nagy változást nem tettek ugyan, de legalább egy időre állandóságot teremtett s egyes részletekben engedtek az írók ohajtásainak s egyszerűsítették azt, ami könnyen egyszerűsíthető. Az iskolában már a legelső osztály tanulóinak meg kell szokniok a magyar írás szabályait és teljes biztossággal kell e szabályokat alkalmazniok. Ezt a célt szolgálja ez a füzet, melyben a szerző rövid és könnyen érthető szabályokba foglalta helyesírásunk rendszerét. Az egyes kétes kérdésekben a gondosan és figyelemmel összeállított szójegyzék tájékoztatja használóját. A szabályok úgy vannak összeállítva, hogy a nagyközönség is könnyen használhatja a könyvet s biztos utmutatóul szolgál bármely hivatalos kérdésben. A füzet a Franklin Társulat kiadásában jelent meg, de minden könyvkereskedésben kapható.

A politikai élet nagyott változott Magyarországon az utolsó négy esztendő alatt. De sokkal inkább megváltoztak a változott politikával a sajtóviszonyok. Nem pártok, irányok, törekvések, elvek szerint sorakoznak a lapok, hanem jóformán mindmegannyi, kivétel nélkül a hatalom szolgálataba szegődött. Ugyszólván egymagában maradt szabad, független, szókimondó újságnak a fővárosban az „Egyetértés“, amely harminczhat esztendő multjához híven ma is független minden irányban, és egyetlen ura, a melyet szolgál: a közérdek. Hogy ez is van olyan jó gazda, mint a kormányhatalom, mi se bizonyítja jobban mint hogy ez az újság éppen most külön nagy palotába költözhetett, ahol hatalmas nyomda, hat óriás rotációs géppel áll rendelkezésére. Itt írják legelső publicistáink, legjobb íróink az Egyetértést, a mely nemcsak multa, terjedeleme és értesültsége, de irodalmi értéke is első újságja az országnak. Karácsonyra ez az újság nagy értékű és páratlan értékessége meglepetésben részesíti összes előfizetőit, az újonnan belépőknek pedig (a kik legalább egy negyedévre előfizetnek) már most nagybecsu ajándékkal kedveskedik. Kossuth Lajosnak leghivebb, legjobb arczképe ez a teljesen ingyen küldött ajándék, elegáns kartonlepon. A képet Morelli tanár metszette fába s a Franklin-társulat nyomdájában készült. Az új előfizetők ezenfelül megkapják Gabriel D'Annunzio most folyó regényének „A halál diadalá“nak eddik megjelent összes folytatásait. Az Egyetértésnek, — melyet most, az új évnyel küszöbén kiválóan ajánlunk olvasóink figyelmébe — előfizetési ára negyedévre öt forint, egy hónapra egy forint nyolczvan krajczár. Az előfizetések, — legcélszerűbben postautalványon, — az Egyetértés kiadóhivatalába küldendők: IV. Varmegye-utca 11.

Kossuth és a magyar irodalom. A magyar sajtó természetesen elsősorban Kossuth Lajos emlékével foglalkozott mostanában, de valósággal páratlan dolog az, a mit a nagy unnepnep alkalmából a „Független Magyarország“. Kossuth Lajos születésének százados évfordulóján hatvannégy oldal terjedelemben jelent meg. Ez a megkapóan érdekes szám nemcsak a terjedelménél, hanem a tartalmánál fogva is megérdemli, hogy foglalkozunk vele. Történelmi nagy becsel birnak Kossuth Lajosnak azok az eddik ismeretlen levelei és értekezései, melyeket a Független Magyarország e számban tett közzé. A Független Magyarország szerkesztőse és kiadóhivatala, Budapest. IV. Váci-utca 81. sz. alatt van. A Független

Magyarország, bárha a legolcsóbb napilap, előfizetőit Kossuth Lajosnak arczképével ajándékozta meg.

A Magyar Hírlap szeptember hónapban a előfizetést nyit. Szókimondó, szabadelvű, minden párttól és befolyástól független organuma új közvélemények a Magyar Hírlap. Vezércikkjeit a legkiválóbb publicisták írják, tárczarovatát hírneves és népszerű íróink látják el, értesülési gyorsak, kimerítőek és megbízhatók. A Magyar Hírlap megszerezte Zola új regényének „Az Igazság“-nak közlési jogát. Ezer korona tiszteletdíjat tűzött ki pályázatként előfizetőik részére. A „régis Pest titkai“ című szencziós esikksorozat kezdett meg, — Karácsonyi ajándékkul a Magyar Hírlap minden előfizetője annyi kötet regényt kap teljesen ingyen, a hány hónapig egyfolytában az előfizetők sorában volt. — Előfizetési ár: Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Negyedévre 7 korona. Félévre 14 korona. A Magyar Hírlap kiadóhivatala: Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarító könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a haziorvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménynyel gyógyítja ez évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonul at nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarító könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Henneberg-Selyem

csak akkor valódi, ha direkt tölem van megrendelve. — Blousok és ruháknak fekete, fehér és szines 1-20 kor.-tól 29-30 kor.ig méterenként. Mindenkinek postabér és vámmentesen házhoz szállítva. **Minták postafordultával** küldetnek, Schweizba kétszeres porto. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Versecz város tulajdonát képező a vasuti vonal közelében és a pancsovai ut mentén fekvő farakodóhelyek 1903 évi január hó 1-től kezdve 3 évi időtartamra a városi gazdasági hivatalba hét-föld f. évi október hó 6-án délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverés utjan haszonbérbe fognak adatni.

Az árverési feltételek a városi gazdasági hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Versecz 1902 évi szeptember hó 25-én.

Spaics, vár. gazdasz.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegajokban szenved, kérje azon füzetet, melyet ingyen és bérmentve küld meg. Schwaben gyógyosztár, Frankfurt a. M.

„FEEOLIN“-t.

Kérdezte csak hámlorvosát, hogy a „FEEOLIN“ nem-e a legjobb kozmetikai szer a kéznek, a hajnak és fogaknak! A legtisztább arc és a legcsunyább kezek előkelő, hűde, finomságot és alakot nyer a „Feeolin“ használatával. A „Feeolin“ 42 legnemesebb és legtrissabb növényből előállított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arc redői és ráncok, bőrtáji (mitesszer) és arcpörrenések (wimmerli) stb. a „Feeolin“ használatával általánosan eltűnnek. A „Feeolin“ legjobb hajtisztító — hajápoló — és hajszépségszer — megakadályozza a hajkihullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóvja. A „Feeolin“ egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztítószer. A ki a „Feeolin“-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz azonnali visszaadására, ha a „Feeolin“ használatával nem sikerül. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2.50 kor., 6 darab 4 kor., 12 darab 7 kor. Egy darab utáni portó 20 fillér, 3 darabon fölül 30 fillér. Utánvétellel 50 fillérral több. Megrendelhető FEITH M. 16. rak. tárában Bécs, VII., Mariahilferstr. 38.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztelőknek, posta-, vasúti- és rendőrtisztviselőknél, valamint mindenkinél, kinek jó órára szüksége van, szíves tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar. elektroarany-plaque remontoir órák „Glas-hütte“ rendszer egyedül elarusítását átvettük. Ezen órák antimagnetikus precíziós szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes óráért három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az órák, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonette) állnak, pompás és legdivatosabb kiállításúak és az újonnan feltalált abszolút változatlan amerikai góldin órából készülőek, azonosítók egy 14karat. aranyemellel vannak átvonva, midlét egy eredeti hasonlatosságuk a valódi arany órákhoz, hogy még szakértők által sem különböztesse meg egy 300 korona értékű valódi arany óráját. A világ egyedüli órája, mely soha sem kerül belülről 3000 dicsőítő levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ara egy úri vagy női óráknak csak 16 kor. vám- és börtentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és legelőkelőbb arany-plaque-lánccal urak és hölgyek részére (nyakláncok is) a 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő óra kifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázatás. Székülés utánvét vagy a pénz előleges beküldése ellenében. Rendelvények intézendők: Uhren-Versandhaus „Chronos“ Basel I. (Schweiz). Levelek Svájcba 25 fill., levelezőlapok 10 filléres bélyeggel ellátva küldendők. — Magyar levelezés.

LAPUNK KIADÓHIVATALA UTJÁN MEGRENDELHETŐ CSEKÉLY HAVI RÉSZLETFIZETÉS MELLETT.

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEK RÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csakis a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIROK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Csuzor György, Garay János, Kemény Zsigmond, Szilagyi Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomtathatja. MINDEN REMEKIRO MUNKÁT EGY KIVÁLÓ MAGYAR ÍRÓ LÁTJA EL BEVEZETŐ MÉLTATÁSSAL ÉS ÉLETRAJZZAL.

Ezekon kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIROK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonay Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József, br. Páczas Mihály, Gyöngyössi István, Guárdányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madách Imre, Mikes Kelemen, Pásmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kuruc-költészet.

KEDVEZMÉNY A MAGYAR REMEKIROK MEGRENDELŐINEK

Shakspere összes színműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára a Magyar Remekirok-éval azonos díszes kötésben, 30 korona, a Magyar Remekirok megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar Shakspere, Petőfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekirok-nak.

A Magyar Remekirok első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekirok 3 koronás (Shakspere színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhető meg e Rendelőlap utján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „Délvidék“ kiadóhivatalához.

RENDELŐ-LAP.

A „Délvidék“ kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs.** tól Budapest VIII. Üllői-ut 18:

- a) A „Magyar Remekirok“ 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.
- b) A „Magyar Remekirok“ és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.
- c) A „Magyar Remekirok“ és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletekben.
- d) A „Magyar Remekirok“ Shakspere nélkül 220 kor.-ért, fizetendő 3 koronás havi részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félévenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat. A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én **Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapest**en fizetendők mindaddig míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portóköltség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszedni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakhely és kelet: .....
Név és állás: .....
Olvasható aláírást kerünk.

Özv. Kirchner J. E.-féle műintézet

(Czégtulajdonos: Kirchner Ernő)

Versecz.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt modern berendezésű kö- és könyvnyomdáját, s minden e szakba vágó munkák gyors pontos és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

- Iskoláknak:** oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások.
- Ügyvédeknek:** intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok stb.
- Pénzüntézeteknek:** alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvényivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb.
- Kereskedőknek és iparvállalatoknak:** körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimké és ragezédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok ezégy nyomással, czimkártyák, üzleti jelentések stb.
- Fahragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak.
- Könyvkötészet** a legmodernebb gépekkel.

Felvételi iroda és könyvkereskedés az Iskola-utca és Andrássy-sétány sarkán, hol az összes bel- és külföldi lapokra elő lehet fizetni.

Képes levelező-lapok legdúsabb raktára.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A verseczi kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a Dr. Kollár Izor budapesti ügyvéd által képviselt Sebes és Beck bpesti cég javára, a Petrovics Lázár és Petrovics Katica verseczi lakóok elleni végrehajtási ügyében 5000 kor. s jár. és ezuttal 30 kor. 76 fill.-ben megállapított költségek, valamint a csatlakozást nyert Mencez Bernát javára 94 kor. 76 f. s jár. kielégítése végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s Versecz város 1529 sz. tjkvben irt A I. (2729-2730)/a hrsz. 1681 sz. i. sz. beltelkes ház 1620 koronában megállapított kikiáltási árban 1902. évi október hó 20-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. bíróság árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni: u m:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron feltűli ígérlet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverezni kívánók tartoznak bánatpénzzel, az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, azaz 168 koronát készpénzben vagy az 1881: 60. törvényzikk 42 §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt G. K. R. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881: LX t.-cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a községi előjárásnál megtekinthetők.

Verseczen, a kir. bíróság mint tkvi. hatóságnál 1902. évi július hó 26-ik napján.

Ambrus, kir. albiró.

Munk H. és Fiai

gőzfűrés, parkett-, láda-, hordó és faarúgyár.

Maros-Szlatina, (Arad m.)

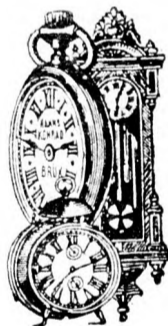
Ajanljak szőlő és gyümölcs szállításra legalkalmasabbnak elismert 5 és 10 kgos. szabadalmazott farekeszeiket, legujabb szőlőárványait és a szőlő csomagoláshoz szükséges fagyapotot.

Képviseelő:

iff. Fuchs János, Versecz.

Fagyapot minden rekészhez ingyen.

Kedvezményes szállítási díjfelelek.

Jó órákat olcsón

küld 3 évi írásbeli jótállás mellett privát vevőknek

Konrád János

órágyára, aranyárak kivitelű háza

BRÜX, 295. sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra frt. 3.75
Valódi ezüst rem. óra > 5.80
Valódi ezüst lánc > 1.20
Nickel ébresztő óra > 1.95

Czégem a cs. és kir. birodalmi ezimerrrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban.

nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Miután utóbbi időben városunkban több hasi hagymáz és vörheny megbetegedés állapított meg, s ezen megbetegedések könnyen járványos jellegűvé válhatnak, a betegség továbbterjedésének megállítására czéljából a közönség a következőkre figyelmeztetik:

Hagymáz és vörheny fertőző betegségek, melyek az ember életét veszélyeztetik. Ezen betegségek egy különleges mérge — a hagymáz és vörheny csirája — által vitetnek át az emberre, a mely csirák rossz ivóvízben fordulnak elő és különféle körülmények folytán az élelmi szerekre is átvitnek.

Óvakodni kell tehát oly kutak vizét ivásra használni, mely az említett betegségek csirája által fertőzve van. Leginkább ajánlatos az artézi kutviz, a mely a legtisztább és legeszségesebb ivóvíz: de még jobb ilyen időben ásványvizet inni.

A hatóságilag zár alá vett kútból vizet meríteni, szigorúan tiltva van.

Miután a hagymázbetegségnek csirája az élelmi szerekben u. m. gyümölcsön, húsban, tejben, salátán s a t. is előfordul, ez okból a gyümölcsöt s egyéb élelmi sze-

reket nem szabad nyersen megenni, hanem mindig csak főtt vagy sült állapotban vegyük azokat magunkhoz.

Ha a járványos betegség már meg van állapítva, ily esetben a hatóság rendelkezései a legszigorubbantartandók s a következő óvintézkedések veendőek figyelembe.

A megbetegedett, ha csak lehetséges, egy külön szobában ápolandó.

A megbetegedett iskolás gyermekek testvérei az iskolalátogatástól tiltandók.

A családhoz nem tartozó idegen személyeknek tilos a bemenet oly házakba, melyekben fertőző betegség megállapított. Ily házak a hatóság által vörös czedulával jelöltetnek meg.

Miután a hagymáz és vörheny betegség csirái mindig az ily betegek ápolásával megbízott személyeknek kezei által vitetnek át az élelmi szerekre, ezen személyek ételek készítésével ne foglalkozzanak és a tejet ne kezeljék.

Mindenki naponta többször mossa meg kezét, de főleg evés előtt.

Ha egy olyan házban, a melyben hagymáz vagy vörheny megállapított, fejsz tehén is van, ezt csak olyan személynek szabad megfejnie, a mely a beteggel nem érintkezik és azt nem ápolja. Ilyen házak lakóinak a tejet forgalomba hozni 200 korona pénzbüntetés terhe alatt tiltva van.

A betegnek felgyógyulása után az ágynemű kifőzendő, a szobát újból kikell festeni vagy meszelni; a szobapadozatok pedig meszesvízzel vagy 5%-os nyers carbolsavval felsurolandók. Ha a szobának deszkapadozata nincsen, a föld 25 centiméternyire kiemelendő és új földdel, homokkal pótolandó.

A hatóság által elrendelt fertőtlenítés s kiadott egyéb intézkedés betartására mindenki büntetés terhe alatt szigorúan kötelezve van.

Rendőrkapitányság.
Verseczen, 1902. évi szeptember hó 29-én.

Stilmungus,
rendőralkapitány.

Fontos ujdonság

a melyen tisztelt hölgyközönség számára.

Legujabb **selyemszövet-maradékok** bluzok és ruháknak csodaszép, tiszta selyem, sok színben, olcsó és később nem kapható.

Reiter Mór

az arany dinyéhez.

vastartalmú, tápláló és erősítő szer, vérképző és idegerősítő, kellemes ízű és könnyen emészthető. Megkérdézheti orvosát.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Temesmegye főraktára { **Herczog József Versecz**
Temesvár kivételével: { gyógyszerertára az „Isten Szemehez“.

Egyedül valódi angol

THIERRY-BALZSAM.

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólréhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotában, enyhíti a hurtot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kütűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elfűzi a lazakat. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor, s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szelgőrcsöket és tagrágatásokat. 5. Szeliden mozdítja elő a székélést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájtrohadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a szájnak s a gyomornak büztét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés varak, megfagyott s megégetett tagokra ruh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében, megszünteti a fejfájást, zúgást, szaggatást, köszvényt, fülfájdalmat stb. Vigyazzunk tehát mindég ezen fenti zöld apácza-védjegyre! Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek. A szétküldés csakis eredeti szab. cartonokban történik, melyekben 12 kicsiny vagy 6 dupla üveg foglalatik. Ausztria-Magyarország minden postadalmására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona, Bosznia és Hercegovina részére 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona és 60 fillér; kevesebb mint 12 kis vagy 6 dupla üveg nem küldetk szejel.

Szétküldés csak előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?

mikor mindenféle sebtől, ha még oly régi keletű is könnyen, fájdalom nélkül megszabadulhat, operáció sem kell, ha Thierry gyógyszerész egyedül valódi

Centifolium-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetően.

A valódi centifolium-kenőcs alkalmazható a gyermekágyasok rossz természetű mellhajsajnál, szoptatók mellkeményedése, a te elapadásának, az orbánczok esetében, továbbá mindenféle régi sevek, láb- és csontnyílások, sebek, foltások, dagadt lábak, s csontvese deseknél, vagás, szurás, lóv és fűtes által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szalka, homok, tövis, seret stb. eltávolításánál mindenféle daganat, kinóves, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgynulás, a lábunk járás közben történt kisebesülése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzúgás stb. stb. esetében. Két adagnál kevesebb nem szállítatik: a szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltek. Két tegely csomagolással postal szállítási díjjal együtt 3 korona 50 fillér. Számos bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kerek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vesésétől s arra ügyeljen, hogy a tegelybe ne van-e a fenti vedjegyem és czégem: **Thierry (A.) LIMITED gyógyszerész az „Orangyalhoz” Pregradában,** egyetve.

E két gyógyszerjében felülmúlhatatlan szer, sokasem romlik el, ellenben minél regibb lesz, annál értékesebb és hathatósabb, es nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk es segitenek, legalább az orvos megerkezteig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy effele sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható amellélt teljesen ártatlan, világhírű szernek, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett vedjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni es czimezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész LIMITED Orangyal-gyógyszerertára, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapestben: Török J. gyógyszerész; Zágrábban: Mittelbach J. gyógyszerész és Bochen: Brady C. gyógyszerésznel.